

İstanbul, 5 Mayıs 2025

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ**NO: 2025 / 50****KONU****TCMB 'na Özet Döviz Pozisyon Raporu Bildirim Yükümlülüğü İle İlgili Değişiklikler Yapılmıştır.**

TCMB tarafından Bankalara yazılan 20 Mart tarihli duyuru yazısı ile, daha önce kredi bakiyesi 15 Milyon USD olan şirketlere getirilen bildirim yükümlülüğüne ilave olarak, bu defa **yurt içinde faaliyet gösteren bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 Milyon TL ve üzerinde olan tüzel kişi banka müşterilerinin**, yazı ekinde bir örneği yer alan “*Döviz Pozisyon Raporu*” nu **takip eden ayın ilk 10 iş günü içerisinde**, bu raporlama amacıyla oluşturulan <https://tcmbveri.gov.tr> adresinde yer alan “*Özet Döviz Pozisyon Raporu*” linki üzerinden doldurarak TCMB 'na bildirmeleri gerektiği açıklanmıştır.

İlk raporlama **Mart 2023 dönemi için** Mart ayı sonu itibarıyla **Nisan ayının ilk 10 iş günü içerisinde** yapılmıştır. Şartları taşıyan şirketlerin takip eden aylarda da stok kredi bakiyelerinin 5 Milyon TL 'nın üzerinde olması durumunda, **raporlamaların aylık frekansta bildirilmeye devamı söz konusudur.**

TCMB 'nin konuya ilişkin yazısı ile bu konuda sıkça sorulan sorulara ilişkin açıklamaları ve “*Özet Döviz Pozisyon Raporu*” örneği [2023/71 sayılı Sirkülerimizin](#) ekinde yer almaktadır.

TCMB tarafından daha sonra, raporlama sürecinde ilgili taraflardan alınan geri bildirimlerin değerlendirilmesi sonucunda Bankalara yazılan 12 Nisan 2023 tarihli duyuru yazısı ile, geçiş sürecinin kolaylaştırılması için söz konusu raporlamanın kapsam ve süresinde aşağıda belirtilen değişiklikler yapılmıştır.

1- Merkezi olağanüstü hâl ilan edilen deprem illerinde bulunan firmalar, olağanüstü halin devamı süresince raporlama zorunluluğundan muaf tutulmuştur.

2- Raporlama yükümlülüğü kapsamına girecek firmaların belirlenmesinde esas alınan, yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi alt sınırı 5 milyon TL'den 10 milyon TL'ye yükseltilmiştir.

3- Aylık özet döviz pozisyon raporu için bildirim süresi “*takip eden ayın ilk 10 iş günü*” yerine “*takip eden ayın son günü*” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca:

a) Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 10 milyon TL ile 50 milyon TL arasında olan firmaların raporlama yükümlülüğü 2024 yılı Ocak ayına ilişkin raporla başlamak üzere ertelenmiştir.

b) Yurt içi tüm bankalardaki nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 50 milyon TL ve üzerinde olan firmalar için ise Mart ve Nisan 2023 aylarına ilişkin raporlamaların en geç bildirim süresi 30 Haziran 2023'e uzatılmıştır.

TCMB tarafından sonrasında 2 Temmuz 2023 tarihli Duyuru yazısı ile **kredi bakiyesi 50 Milyon TL üzerinde olan tüzel kişilerin özet döviz pozisyonu raporu verilerini bildirim yükümlülüğü de, 2024 Ocak raporlama döneminden başlamak üzere ertelenmiştir.**

TCMB tarafından daha sonra 8 Kasım 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”** ile aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. Yükümlülüğün kapsamı ile ilgili olarak;

a) Veri Formu ve talep edilen bilgilerin gönderilmesine ilişkin Yurt içi ve Yurt dışından sağlanan yabancı para nakdi krediler ile dövizde endeksli kredilerin toplamının ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibariyle **15 Milyon ABD doları ve üstünde** olan firmalar kriteri, **yurt içinden ve yurtdışından sağlanan toplam kredi bakiyesi** ilgili aylık hesap döneminin son iş günü itibariyle **100 Milyon TL ve üzerinde** olan firmalar **ile geçmiş bir yıllık hesap dönemindeki net satış hasılatı veya aktif büyüklüğü 500 milyon TL ve üzerinde olan** firmalar şeklinde değiştirilmiştir. (Yabancı para cinsinden kredi tutarlarının TL karşılığı ilgili dönemin son iş gününe ilişkin R.G ’de yayımlanan döviz alış kuru kullanılarak belirlenecektir.)

b) Bildirimle yükümlü olup olunmadığının belirlenmesine ilişkin olarak firmanın yabancı para nakdi kredileri ile dövizde endeksli kredileri toplamı kriteri firmanın **toplam nakdi kredi bakiyesi** olarak değiştirilmiştir. Ayrıca net satış hasılatı ve aktif büyüklüğü hesaplanırken her halükarda vergi mevzuatı çerçevesinde yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin dikkate alınacağı belirlenmesi yapılmıştır.

c) Yükümlülüğün sona ermesinde firmanın, yabancı nakdi krediler ile dövizde endeksli kredileri toplamının bildirim limitinin altında kalması kriteri firmanın **toplam nakdi kredi bakiyesi; net satış hasılatı veya aktif büyüklüğünün** bildirim limitinin altında kalması şeklinde değiştirilmiştir.

d) Firmanın bildirim yükümlülüğü bulunup bulunmadığına ilişkin takip sorumluluğunun firma yönetimine ait olduğu; bununla birlikte, firmaya bildirim yükümlülüğüne ilişkin Bankanın belirleyeceği usul ve esaslara göre bilgilendirmenin, firmanın en yüksek nakdi bakiyesinin olduğu kredi veya finansman sağlayan kuruluş tarafından ayrıca yapılacağı hükmü eklenmiştir.

2. Bildirim yükümlülüğünün belirlenmesinde dikkate alınan kredi net satış hasılatı ve aktif büyüklüklerinin, Banka tarafından uygulama talimatı ile güncellenebileceği hükmü eklenmiştir.

3. Bildirim yükümlülüğüne ilişkin olarak Banka ile olan iletişime ilişkin ve bazı tanımlara ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

Bahse konu Yönetmelik ile yapılan değişiklikler (daha önceki erteleme süresine bağlı olarak) **1/1/2024 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Konu ile ilgili olarak TCMB tarafından 8 Kasım 2023 tarihi ve 2023-43 sayılı bir **DUYURU** ‘da yapılmıştır. ([Bakınız, 2023/149 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

TCMB tarafından bu defa 3 Mayıs 2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **Değişiklik Yönetmeliği ile Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “100 milyon TL” ibaresi “250 milyon TL” şeklinde, “500 milyon TL” ibaresi “1 milyar 500 milyon TL” şeklinde değiştirilmiştir.**

Değişiklik Yönetmeliği ile ayrıca firmalarca veri formlarının “**aylık dönemler**” yerine “**üç aylık dönemler**” itibariyle hazırlanması yönünde değişiklik yapılmıştır.

Bahse konu Değişiklik Yönetmeliği Sirkülerimiz ekindedir.

Saygılarımızla

EK: Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34349 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail: info@degerymm.com.tr

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International.

YÖNETMELİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

**DÖVİZ POZİSYONUNU ETKİLEYEN İŞLEMLERİN TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI TARAFINDAN İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE
ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 17/2/2018 tarihli ve 30335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “100 milyon TL” ibaresi “250 milyon TL” şeklinde, “500 milyon TL” ibaresi “1 milyar 500 milyon TL” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “aylık” ibaresi “üç aylık” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.